

REISVERSLAG

Paasreis 5 april -12 april 2025

Op zaterdagochtend vertrekken wij vanuit Noordwijk met de volgende reizigers naar Kroatië. Het zijn Walter en Evelien van Abswoude, Gerrit Mens en Willemien van Westerop, Wil Aanhane en George van den Berg, Paul Versloot en Marina Molenaars. Evelien, Wil en George gaan deze humanitaire reis voor het eerst maken. De auto's zijn een dag eerder volgeladen en puilen uit van de hulpgoederen. Binnen een kwartier zien we al een auto op de snelweg waar weinig van over is. Voor ons een extra teken om voorzichtig te rijden. De twee reisdagen verlopen zeer voorspoedig. Het weer is heel zonnig en er is nagenoeg geen oponthoud. De stemming zit er goed in bij de reizigers.

Zondag om half 4 komen we aan bij ons hotel in Jastrebarsko. Hier worden we opgewacht door pastor Zdravko Duvnjak en zijn vrouw Lilian uit Slavonski Brod. We laden direct de bus van Wil en George uit en de goederen gaan in de grote Rode Kruis-bus die we meer dan 10 jaar geleden hebben geschonken.

Deze bus heeft zijn diensten wel bewezen en nu ook weer. Naast alle kleding, schoenen, linnengoed en dekens gaan er ook bijna 40 paasbroden in de bus en een speciaal beeldscherm waar heel slechtzienden mee kunnen lezen en het mooist is de fiets met nieuwe elektrische ondersteuning.

Voor deze fiets lag er al meer dan een jaar een hulpvraag van Dinko. Hij verdient zijn inkomen met het bezorgen van maaltijden en heeft hier nu een heel oud versleten brik voor. Na wat uitleg gaat de fiets mooi in de bus en wordt zaterdag voor de Pasen na een kerkdienst aan Dinko geschonken. Hierover meer aan het einde van dit reisverslag.

De reizigers zijn blij dat we de heenreis erop hebben zitten en genieten van het feit dat een deel van de vracht al op weg naar zijn bestemming is. Die klus is geklaard.

Maandag splitsen we de groep in tweeën. Paul gaat met Willemien en Gerrit naar Blata; dat is een kleine 100 kilometer richting het zuidwesten. In Ogulin doen zij bij de supermarkt de boodschappen voor de mensen die zij vandaag gaan bezoeken. Ook ontmoeten zij hier onze René. René Pronk bezoekt hier in Kroatië met grote regelmaat de eenzame ouderen. René is predikant geweest bij het Leger des Heils in Terneuzen; hij voert nu zijn missie hier uit. De mensen die hij bezoekt zijn naast eenzaam ook erg arm en daarom neemt hij een voedselpakket voor hen mee bij zijn bezoeken. Nu hebben wij naast het voedselpakket ook een paasbrood uit Nederland mee. In Kroatië zijn deze niet te koop. En natuurlijk ontbreken de paaseitjes uit Nederland niet. Een van de dames die zij bezoeken is Slavica. Zij brengt haar dagen door met haken en daarom heeft ze van onze sponsors veel haakgaren gekregen. Zij schenkt een mooi gehaakt kleedje als dank.

Willemien zoekt fijne schoenen in de auto voor de mensen die zij bezoeken en Gerrit zorgt ervoor dat iedereen een warme sweater met rits krijgt. Alles wordt met een warme lach ontvangen.

Het andere team gaat naar Krnjac, zo'n 60 kilometer ten zuidoosten van Karlovac samen met predikant Nenad Jambrovic, die we bij de Spar in Karlovac ontmoet hebben. Na een bak koffie en een plas gaan we op stap. Helaas is Anke niet thuis, ze ligt in het ziekenhuis alwaar ze 5 dagen later is overleden. Nenad is op haar afscheid geweest. Ze lag opgebaard in haar eigen slaapkamer en is van daaruit naar de plaatselijke begraafplaats gebracht. Deze begraafplaats gaan we bij een volgend bezoek aan Kroatië bezoeken.

Desa was erg verdrietig dat haar buurvrouw in het ziekenhuis was en was al bang dat ze haar nooit meer zou zien. Nu woont Desa samen met de schaapsherder Veljo nog als enige in een enorm gebied. Klik in het foto-verslag op de foto van de Dodge van Walter, dan zie je een video-opname van dit gebied. De natuur is prachtig, maar zo eenzaam wonen dat is toch wat.

Na Desa bezoeken we de ouders van Milena die in een onbewoonbaar huis wonen. De wind, regen, alles waait er doorheen. We mogen er niet kijken, omdat ze zich er erg voor schamen. We doen er ook geen poging toe, omdat je aan de buitskant al ziet hoe ernstig dit is. Zij willen hier niet weg. En dat respecteren wij dan ook.

Wij vervolgen onze weg naar Milica. Zij kan haar geluk niet op, als ze ons ziet. Er worden een heleboel kussen uitgedeeld en ze is dankbaar voor al onze goederen en gaven. Ze vraagt nog of we een zomertruitje voor haar bij ons hebben. En ja, natuurlijk lukt het ons deze uit een tas te toveren. Dank je wel, Evelien!

Wat ons verbaast is dat er een dame van het Rode Kruis bij Milica aanwezig is. Nenad gaat in gesprek met haar en we horen dat er een nieuw project is van de Europese Unie. Ouderen zoals Milica krijgen een of meerdere keren per week hulp, huishoudelijke hulp betaald door de EU. Deze dames hebben zo ook een baan en wat inkomen. Reiskosten worden vergoed. Het was zichtbaar opgeruimd bij Milica plus dat zij hierdoor ook minder eenzaam is. Wat een goeie ontwikkeling.

Einde van de middag zijn we terug, de andere groep is aan het begin van de avond weer terug van een dag mensen bezoeken. Paul vertelde net op tijd bij een van de adressen te zijn geweest. Deze man had een lege koelkast en geen hap eten meer in huis. Allen voldaan en zin in de volgende dag.

Dinsdag starten we de dag met boodschappen doen voor twee regio's. Met de auto's vol nemen we afscheid van elkaar. Paul gaat met Gerrit en Willemien naar Samobor, waar zij predikant Nenad ontmoeten en gaan met twee auto's de bergen in naar Jarusja. Een flinke klim naar 780 meter hoogte. Naast de tassen met voedsel zijn er ook groente en bloemenzaadjes uit te delen.

Deze zakjes met zaad worden met blijdschap ontvangen. De mensen die vandaag bezocht worden krijgen elke maand van onze stichting een tas met voedsel.

Nenad brengt deze mensen elke maand een bezoek. De mensen zien hem graag. En wij hopen dat Nenad dit nog een paar jaar vol kan blijven houden. Zijn kerk breidt zich nog steeds uit. Hij vertelde over het Alfa project, wat hier in Nederland ook bekend is in de kerken.

Wij zijn met de andere groep naar Voinic en Topusko. In Vojnic zit moeder Milka met zoon Nenad al op ons te wachten. René heeft wat extra boodschappen voor haar mee. Hij komt hier ook elke maand. Milka zorgt ook voor mensen in haar omgeving; ze kookt, bakt en braadt als de beste. René regelt een paar kuub hout, zodat ze weer even warmte heeft in haar keuken. Samen met René zorgen we dat de kosten voor het hout betaald worden. Warmte is een primaire behoefte waar we als stichting graag aan willen voldoen.

In Topusko is Anna onze eerste klant. Wij hebben een deel van een boerenbont servies mee, zodat Anna wat kopjes heeft om uit te drinken en een bord om van te eten. Anna wordt er emotioneel van. Ze zegt: ik word door iedereen in de steek gelaten en jullie blijven me bezoeken! Dit raakte me wel even.

Voor haar verre buurvrouw, de vrouw zonder licht zo noem ik haar, hadden we een nieuw bed, matras en piepschuim platen mee om op de muur te plakken, zodat de kou niet zo door haar bed zou trekken. Het bed is door de mannen in elkaar gezet en we hadden veel kaarsen en lucifers bij ons, zodat ze een lichtje in huis heeft zodra het donker wordt. Deze dame hebben we ook weer goed verzorgd achtergelaten.

Op weg naar de boer zijn we staande gehouden door de politie. Dat gebeurt altijd in deze omgeving. Er komen veel vluchtelingen uit Bosnië op weg naar het westen in dit gebied. De bewoners hebben er last van, omdat ze vuur maken in schuurtjes. René heeft even gesproken met de politie en toen mochten we doorrijden. We reden 50 meter verder naar de boer en brachten zijn voedselpakket. René maakte een praatje met hem en de politie zag waar onze hulp uit bestond. Ze knikten en staken hun hand op toen we bij de boer wegreden.

Op naar de dame die wat last heeft van psychiatrische ziektebeelden. Ze was blij met haar voedselpakket en kraamde wat onzin uit. Wij kunnen haar niet verstaan, dus blijven haar vriendelijk aankijken en wensen haar fijne paasdagen.

Ons volgend bezoek gaat naar een man die geboren is met polio. Hij sleept zich heel krachtig voort met een tak. Zijn huis is heel donker. We hebben voor hem ook wat serviesgoed mee. We zetten het maar op zijn bed, omdat we geen plekje zien waar we wat op kunnen zetten. Zijn tafel staat vol met het eten uit het voedselpakket en zijn bed ligt vol met kussens en beddengoed en meer plaats om iets neer te zetten heeft hij niet. Hij is altijd goed gestemd.

Voor de twee broers hebben we ook van alles bij ons, wat met open armen is ontvangen.

Het laatste adres van deze dag is de weduwe die bijna nooit iemand ziet na het overlijden van haar man. De weg die wij van haar huis moeten vervolgen was in december zo slecht, dat we onze wagens hier niet aan moeten blootstellen. Tot onze verbazing vertelt de vrouw dat ze gisteren met grote wagens de weg hebben glad geschraapt, waardoor we hier wel naar beneden kunnen rijden. Wat een opluchting. We hadden anders terug moeten rijden en heel veel kilometer omrijden. Iedereen was opgelucht toen we weer asfalt onder de banden kregen. Het was ons weer gelukt om alle mensen te bezoeken.

Woensdag hebben we een rustdag ingelast om even te ontspannen. Onze nieuwe reizigers Wil, George en Evelien zijn met Walter naar een prachtig uitzichtpunt gereden en hebben genoten van de natuur. Zij hebben ook de stad Samobor bezocht voor een lekkere kop koffie en een toevallige ontmoeting met de burgemeester van deze stad. Een jonge vrouw van 30, waar zij even mee in gesprek zijn geweest. Uiteindelijk belandden zij in het gemeentehuis, waar zij iets van een rondleiding kregen. Helaas was er geen ruimte voor gesprek. Wil had wel wat vragen aan de burgemeester.

De andere groep heeft voedselpakketten gekocht voor de volgende dag en zijn heerlijk met elkaar gaan lunchen in Karlovac.

Donderdag verlaten we Jastrebarsko en reizen we naar Otocac, waar we afgesproken hebben met de dames van het Rode Kruis. Dragica en Antonia zwaaien daar de scepter. We gaan met elkaar naar Brinje, waar we het Rode Kruis ondersteunen met voedsel voor de armen en eenzamen. Het zijn adressen waar het Rode Kruis wel graag hulp wil bieden, maar geen budget voor heeft. Hier is ook een gezin met een jonge moeder met 4 kinderen, waar we speelgoed en kleding voor mee hadden. En het paste ook nog zo leuk, we werden er allen blij van. We bezochten de downer met haar moeder. Moeder werd thuis verpleegd en dochter zat net als vorig jaar met haar mutsje op aan tafel. De beer die ze vorig jaar van ons gehad heeft stond naast haar. Dat ontroert je dan ook.

De houtkunstenaar liet trots zien dat hij de kanten van de weg schoon gemaakt had; er zat geen onkruidje meer in het zand. Hij wilde naast het eten ook wel laarzen en schoenen van ons.

De halfzijdig verlamde dame bezocht, die op een heuvel woont zonder paadje naar haar huis. Ik vraag me altijd af hoe zij van die heuvel af komt om naar de bewoonde wereld te gaan. We hebben haar overladen met kleding en andere hulpgoederen. Lekker veel eten en dan kan ze voorlopig in haar huisje blijven.

We bezochten nog een man waar het bloedheet in huis was. Doordat hij een pan met aardappels aan het koken was, had hij het vuur in zijn oven zo opgestookt. Pffft, snel naar buiten, dit was geen doen. Hij wilde wel graag een paar sportschoenen en die hadden we helaas niet meer. Onze auto's waren bijna leeg en dat was ook de bedoeling. Bij René nog de laatste tassen afgegeven voor de mensen die we niet hebben kunnen bezoeken. Ook de laatste paasbroden afgegeven. In totaal hebben we 85 broden uitgedeeld. Voldaan rijden we Slovenië in, waar we langzaam huiswaarts gaan.

Wil, George en Evelien die voor het eerst deze humanitaire reis hebben gemaakt spreken hun ervaring uit. Zij zijn blij de kans te hebben gekregen en genomen om mee te reizen. Dankbaar dat ze deze ervaring hebben opgedaan.

Centrum De Drie Engelen in Slavonski Brod

Zondag 20 april krijgen we foto's van Lilian opgestuurd, er is feest geweest in het evangelisch centrum "De Drie Engelen" in Slavonski Brod. Een feestelijke Paasdienst, waarbij aan het einde de kinderen een paaspakketje hebben gekregen en voor de ouders en andere bezoekers was er een paasbrood. Voor de armen was er een voedselpakket.

Dinko kreeg zijn fiets overhandigd. Een fiets met ondersteuning, waardoor hij in een wat ruimere omgeving maaltijden kan gaan bezorgen en waardoor hij wat meer salaris kan verdienen. Hij onderhoudt ook zijn vader. Dinko was erg blij met zijn fiets.

Bij de Oekraïense vluchtelingen zijn door Lilian en Zdravko ook paaspakketten gebracht. Zij komen bijna het hostel niet uit waar zij een kamertje hebben aan de rand van de stad en snelweg. Een aantal van hen zijn zeer gedeprimeerd. Wij hebben extra wol en breinaalden voor hen mee, zodat hier wat afleiding mee wordt gevonden. Zdravko en Lilian zijn dankbaar dat zij wat extra paasattenties hebben kunnen schenken, waardoor het een feestelijke Pasen geworden is in Slavonski Brod.

Dank aan René, Nenad, Zdravko, Lilian en de dames van het Rode Kruis, die ons naar de mensen gebracht hebben die onze aandacht en goede gaven in dank hebben afgenomen.

Dank aan allen die deze reis mogelijk hebben gemaakt. Er zijn zoveel uiterst bruikbare goederen geschonken en zelfs gekocht om het zware leven wat onze doelgroep leidt wat lichter te maken en zoals Anna ons ook zei: “Jullie vergeten mij niet!” Het paasbrood en de voedselpakketten die we hebben kunnen brengen zorgen voor een fijne Pasen!

Marina Molenaars

